

Luck

W en.wikipedia.org/wiki/Lutsk

Luck

Luck

Vlajka

Erb

Luck

Umístění Luck

Souřadnice: [50°45'00"N 25°20'09"E](#) Souřadnice : [50°45'00"N 25°20'09"E](#)

Země [Ukrajina](#)

Oblast [Volynská oblast](#)

Okres [Luck Raion](#)

Založený 1085

Městská práva 1432

Vláda

• [Starosta](#) Ihor Polishchuk

Plocha

• Celkem 42,00 km² (16,22 čtverečních mil)

Nadmořská výška 174 m (571 stop)

Populace (2022)^[1]

• Celkem 215,986

• Hustota 4 830/km² (12 500/sq mi)

Časové pásmo [UTC+2 \(EET \)](#)

• Léto ([DST](#)) [UTC+3 \(PRO \)](#)

Poštovní směrovací číslo 43000

Kód oblasti +380 332

Sesterská města [Lublin](#)

webová stránka [lutskrada.gov.ua/en](#)

Luck ([ukrajinsky](#) : Луцьк , romanizováno : *Luck* , IPA: [luts_k] ; [polsky](#) : *Łuck* [wutsk] ; [Jidiš](#) : *לַעַץ* , romanized : *Luck*) je město na řece [Styr](#) v severozápadní [Ukraině](#) . Je [správním centrem](#) [Volynské oblasti](#) ([provincie](#)) a správním střediskem okolního [Lutsk Raionu](#) ([okres](#)) v rámci oblasti. Luck má populaci 215 986 (odhad 2022) ^[1]

Je to historické, politické, kulturní a náboženské centrum Volyně.

Etymologie

Luck je starobylé [slovanské](#) město, zmiňované v [Hypatské kronice](#) jako **Luchesk** v záznamech z roku [1085](#) . Etymologie jména je nejasná. Existují tři hypotézy: jméno mohlo být odvozeno od staroslovanského slova *luka* (oblouk nebo ohyb řeky), nebo jméno mohlo pocházet od *Luka*

(náčelníka Dulebů), staroslovanského kmene žijícího v této oblasti. plocha. Jméno mohlo být také vytvořeno po Luchanii (Luchans), starověké větví výše uvedeného kmene. Jeho historický název v ukrajinštině je „Lučky“.

Historie

Podle legendy pochází Luchesk ze 7. století. První známá písemná zmínka pochází z roku 1085. Město sloužilo jako hlavní město knížectví Halych-Volynia (založeno v roce 1199) až do vzestupu Volodymyra. Město vyrostlo kolem dřevěné pevnosti postavené místní větví dynastie Rurik. V určitých obdobích fungovalo místo jako hlavní město knížectví, ale město se nestalo významným centrem obchodu ani kultury.

Kongres evropských panovníků v Lucku, 1429

Litevské velkovévodství

V roce 1240 se Tataři zmocnili a vyplenili nedaleké město, ale hrad ponechali bez úhony. V 1321, George, syn Lva, poslední potenciální dědic Halych-Volynia, zemřel v bitvě s síly Gediminas, velkovévoda Litvy, a litevské síly se zmocnily hradu. V roce 1349 dobyly město polského krále Kazimíra III., ale Litva jej brzy znova dobyla.

Město začalo prosperovat v období litevské nadvlády. Kníže Lubart (zemřel 1384), syn Gediminase, postavil Lubartův hrad jako součást svého opevňovacího programu. Vytautas Veliký, litevský velkovévoda v letech 1392 až 1430, založil samotné město importováním kolonistů (většinou Židů, Tatarů a Karaimů). V roce 1427 přenesl katolické biskupství z Volodymyru do Luchesku. Vytautas byl posledním panovníkem, který používal titul „Volyňský vévoda“ a sídlil na Lubartově zámku.

Město se rychle rozrůstalo a do konce 15. století zde stálo 19 pravoslavných a dva katolické kostely. Bylo sídlem dvou křesťanských biskupů, jednoho katolického a jednoho pravoslavného. Proto se městu někdy přezdívalo „volyňský Řím“. Lutský symbol kříže se nachází na nejvyšším litevském prezidentském vyznamenání, Řádu Vytautase Velikého.

V roce 1429 byl Luck vybrán jako místo setkání pro konferenci panovníků pořádanou Jogailou a Sofií z Halshany, aby se vypořádali s tatarskou hrozbou. Mezi pozvané patřili Sigismund, císař Svaté říše římské; Vasilij II. Ruska, král Dánska; Eric Pomořanský, velmistr livonského řádu; Zisse von Rutenberg, vévoda Štětína Kazimierz V; Dan II, hospodář Valašska; a princ voliči většiny zemí Německa.

Koruna Polského království

V roce 1432 se Volyň stala lénem Koruny Polského království a Luck se stal sídlem místodržitelů a později maršálů Volyňské země. Téhož roku byla městu udělena magdeburská práva. V roce 1569 byla Volyň plně začleněna do polského království a město se stalo hlavním městem Volyňského vojvodství a Łuck powiat (polská správní jednotka). Po Lublinské unii konvertoval místní pravoslavný biskup k východnímu katolicismu.

Město nadále prosperovalo jako důležité hospodářské centrum regionu. V polovině 17. století měl Łuck přibližně 50 000 obyvatel a byl jedním z největších měst v této oblasti. Během Chmelnického povstání bylo město obsazeno jednotkami plukovníka Kolodka. Až 4 000 lidí

bylo zabito, přibližně 35 000 uprchlo a město bylo vypleněno a částečně vypáleno. Nikdy se to úplně nevzpamatovalo. V roce 1781 město zasáhl požár, který zničil 440 domů, obě katedrály a několik dalších kostelů.

luteránská církev

Staré město Luck

Ruské impérium

V roce 1795, v důsledku rozdělení Polska, ruská říše anektovala Luck. Vojvodství bylo zlikvidováno a město ztratilo svůj význam jako hlavní město provincie (které bylo přesunuto do Žitomyru). Po listopadovém povstání (1830–1831) vzrostly snahy o odstranění polského vlivu. Ruština se stala dominantním jazykem v oficiálních kruzích. Populace však nadále mluvila ukrajinsky; polské obyvatelstvo mluvilo polsky; a židovské obyvatelstvo mluvilo jidiš (pouze v soukromých kruzích). Řeckokatolické kostely byly přeměněny na pravoslavné křesťanskétěch, což vedlo k sebelikvidaci uniatů zde. V roce 1845 zasáhl město další velký požár, který měl za následek další vylidňování.

V roce 1850 byly kolem Lucku postaveny tři velké pevnosti a město se stalo malou pevností zvanou Michajlogorod. Během první světové války bylo město 29. srpna 1915 zabráno Rakousko-Uherskem. Město utrpělo malé škody. Během více než roční rakousko-uherské okupace se Lutsk stal významným vojenským centrem se sídlem IV. armády arcivévody Josefa Ferdinanda. Obyvatele města zdecimoval mor epidemického tyfu.

4. června 1916 zahájily čtyři ruské armády pod vedením generála Aleksei Brusilova to, co se později stalo známým jako Brusilovova ofenzíva. Po až třech dnech těžké dělostřelecké palby začala bitva o Luck. 7. června 1916 ruské síly město znovu dobyly. Po podepsání Brest-Litevské smlouvy v roce 1917 bylo město 7. února 1918 zabráno Německem. 22. února 1918 bylo město převedeno ustupující německou armádou do sil věrných Symonu Petlurovi.

Druhá polská republika

Během polsko-bolševické války, 16. května 1919, byl Luck převzat silami polské modré armády po těžké bitvě s Rudou armádou. Město bylo zdevastováno a z velké části vylidněno. Bylo svědkem sovětské protiofenzívy z roku 1920 a bylo podniknuto 12. července 1920. Polský 45.

střelecký pluk a polní dělostřelectvo jej dobyly zpět 15. září 1920. [2] Podle amerického sociologa Alexandra Gelly „polské vítězství [nad Rudá armáda] získala dvacet let nezávislosti nejen pro Polsko, ale přinejmenším pro celou střední část Evropy. [3] Luck byl nově zrozeným polským národem označen za hlavní město Wołyńského vojvodství ..

Město bylo spojeno železnicí do Lvova (pak Lwów) a Przemyšlu. V Lucku a na jeho okraji bylo postaveno několik zbrusu nových továren na výrobu zemědělské techniky, dřeva a kožených výrobků mimo jiné spotřební zboží. Otevřely se nové mlýny a pivovary. Byl postaven sirotčinec a velké nové stipendium. Brzy byla slavnostně otevřena první střední škola. V roce 1937 bylo v Luck založeno letiště o rozloze 69 hektarů (170 akrů). [2]

Ve městě byl umístěn 13. pluk lehkého dělostřelectva *Kresowy spolu s praporem národní obrany (Polsko)* Luck. V roce 1938 začala ve městě stavba velkého moderního rozhlasového vysílače (viz polské rádio Luck). K 1. lednu 1939 měl Luck 39 000 obyvatel (cca 17 500 Židů a 13 500 Poláků). Powiat vytvořený kolem města měl 316 970 obyvatel, z toho 59 % Ukrajinců, 19,5 % Poláků, 14 % Židů a přibližně 23 000 Čechů a Němců .

Druhá světová válka

Ve čtvrtek 7. září 1939 v ca. V 17 hodin dorazila do Lucku polská vláda, která předešlého dne opustila Varšavu. Německá rozvědka se o tom rychle dozvěděla a město bylo dvakrát bombardováno Luftwaffe : 11. září a 14. září. Poté, co tankové jednotky Wehrmachtu překročily řeku Bug , 14. září polská vláda opustila Luck. a zamířil na jih, do Kosow Huculski , který se v té době nacházel poblíž polsko-rumunských hranic.

V důsledku invaze do Polska z obou stran a paktu Molotov-Ribbentrop byl Luck spolu se zbytkem západní Volyně anektován Sovětským svazem. Většina továren (včetně téměř hotové radiostanice) byla rozebrána a poslána na východ do Ruska. Přibližně 10 000 polských obyvatel města (především etnických Poláků, ale i polských Židů) bylo deportováno v dobytých kamionech do Kazachstánu a 1 550 bylo zatčeno NKVD . [4],[5]

Po zahájení operace Barbarossa bylo město 25. června 1941 dobyto Wehrmachtem . Tisíce polských a ukrajinských zajatců byly zastreleny ustupující NKVD odpovědnou za politické věznice . Vězňům byla nabídnuta amnestie a ráno 23. června jim bylo nařízeno hromadně opustit budovu. Byli sestřeleni sovětskými tanky. [6] Bylo zmasakrováno asi 4 000 zajatců včetně Poláků, Židů a Ukrajinců. [7]

Po nacistické okupaci byla většina židovských obyvatel města nucena do nového ghetta Luck (německy : *Ghetto Luzk*) a poté zavražděna na popravišti na kopci Górką Połonka nedaleko města. [8] Celkem tam bylo na místě popraveno více než 25 000 Židů, [9] mužů, žen a dětí. [10] Ghetto Luck bylo zcela zlikvidováno během holocaustu kulkami . [11] Během masakrů Poláků na Volyni bylo ukrajinskou povstaleckou armádou v této oblasti zavražděno přibližně 10 000 Poláků . Byla dobyta Rudou armádou 2. února 1944.

poválečné

Po skončení války byli zbývající polští obyvatelé města vyhnáni, většinou do oblastí, které jsou někdy označovány jako Polská znovuzískaná území . Město se stalo průmyslovým centrem v ukrajinské SSR . Hlavní změny v demografii města měly konečný výsledek, že na konci války bylo město téměř výhradně ukrajinské. Během studené války město hostilo leteckou základnu Lutsk .

Jako jedno z největších měst na západní Ukrajině se Luck stal v roce 2003 sídlem generálního konzulátu Polska. [12]

Dne 21. července 2020 došlo ke krizi s rukojmími, při níž muž ozbrojený střelnou zbraní a výbušninami vtrhl do autobusu a kolem 9:25 zajal 16 lidí jako rukojmí. Policie uvedla, že identifikovala rukojmího a že vyjádřil nespokojenost s „ukrajinským systémem“ na sociálních sítích. Ukrajinský prezent Volodymyr Zelenskyj řekl, že byly slyšet výstřely plynu a že autobus byl poškozen. Incident vedl k tomu, že policie zablokovala centrum města. Patová situace byla nakonec vyřešena po několika hodinách, přičemž všichni rukojmí byli osvobozeni a rukojmí zatčen. [13].[14].[15]

Ruská invaze na Ukrajinu v roce 2022

března 2022 vypálila ruská armáda v rámci ruské invaze čtyři rakety na vojenské letiště v Lucku a zabila dva ukrajinské vojáky a šest zranila. [16] 28. března byl Luck zasažen další ruskou raketou. [17]

klima

Luck má vlhké kontinentální klima (*Dfb* v Köppenově klasifikaci klimatu).

Údaje o klimatu pro Luck (1981–2010)

Měsíc	Jan	února	Mar	dubna	Smět	června	července	Aug	září	Oct	listopad	prosinec	Rok
Průměrně vysoké °C (°F)	12.4 (54.3)												
Denní průměr °C (°F)	7.9 (46.2)												
Průměrně nízké °C (°F)	3.9 (39.0)												
Průměrné srážky mm (palce)	556.1 (21.89)												
Průměrné srážkové dny ($\geq 1,0$ mm)	6.8	7.6	6.8	7.3	8.9	9.7	9.5	8.0	8.0	6.9	8.1	8.7	96.3
Průměrná relativní vlhkost (%)	87.6	85.8	80.6	71.2	70.3	73.8	74.5	74.4	79.7	82.7	87.9	89.2	79.8

Zdroj: World Meteorological Organization [18]

Průmysl a obchod

Luck je důležitým centrem průmyslu. V oblasti se nacházejí továrny na výrobu automobilů, obuvi, ložisek, nábytku, strojů a elektroniky, dále tkalcovny, ocelárny a chemický závod.

- VGP as – výroba sanitárních a hygienických výrobků
- LuAZ – závod na výrobu automobilů, součást skupiny Bogdan

- SKF – výroba ložisek, těsnění, mazacích a mazacích systémů, produktů pro údržbu, mechatronických produktů, produktů pro přenos výkonu a souvisejících služeb po celém světě
- Modern-Expo Group – jeden z největších výrobců a dodavatelů vybavení (kovové regály, vysoké regálové systémy, pokladny, gastronomická zařízení, chladicí zařízení, POS - zařízení a naváděcí systémy) pro maloobchodní a skladové použití ve střední a východní Evropě.
- Luck je hlavním městem vývoje webu Drupal

Zajímavá místa

- Lubartův hrad. Horní hrad ze 13. století a Dolní hrad ze 14. století
- Katedrála svatého Petra a Pavla. Katolická katedrála postavená v roce 1610 jako jezuitský kostel, rekonstruována v roce 1781
- Velká synagoga postavená v letech 1626–1629
- Ortodoxní katedrála Nejsvětější Trojice postavená v roce 1755 jako kostel a klášter bernardýnů
- luteránská církev
- Komplex Lutsk Orthodox Fellowship
- Tržiště
- Ulice Lesya Ukrainska
- Kláštery, katolické i pravoslavné: baziliáni (17. století), dominikáni (17. století), trinitáři (18. století) a charité (18. století)
- Dva řeckokatolické kostely ze 16. století
- Kompaktní nadzemní elektrické vedení Luck, elektrické vedení neobvyklého typu.
- Jedna z nejdelších budov na světě : Bytový dům na Sobornosti av. a Molodyozhi st. (50,761219°N, 25,368719°E) Délka: 1750m.
- Katedrála svatého Petra a Pavla
- Velká synagoga v Lucku
- Katedrála Nejsvětější Trojice

Lubartův hrad , 1916

Divadla a muzea

- Činoherní divadlo, postavené v roce 1939 (uk)
- Dětské loutkové divadlo

- vlastivědné muzeum. Adresa: Shopena St. 20
- Muzeum ukrajinské armády a munice otevřeno v roce 1999.
Adresa: Luck, vul. Taborishi 4
- Muzeum Volyňské ikony bylo otevřeno v srpnu 1993. Poměrně malé muzeum v centru města. Má několik zajímavých a velmi starých ikon. Adresa: vul. Yaroshchuka 5. (za Lesia Ukrainská Volyn State University)
- **MUZEUM SOUČASNÉHO UKRAJINSKÉHO UMĚNÍ KORSAKS'**. Adresa: vul. Karbysheva 1

Volyňské vyhlídkové muzeum

Významní lidé

- Shlomo Ben-Yosef (1913-1938) člen revizionistické sionistické podzemní skupiny Irgun.
- Volodymyr Bondar (narozený 1968), politik, guvernér Volyňské oblasti 2005-2007
- Benedykt Chmielowski (1700-1763), polský kněz, autor encyklopédie, Nové Atény
- Hrabě Włodzimierz Czacki (1834-1888) polský kardinál (katolická církev) od roku 1882
- Alojzy Feliński (1771-1820), polský vědec a spisovatel
- Abraham Firkovich (1786-1874) karaitský spisovatel a Hakham a sběratel starověkých rukopisů
- Shlomo Flam (zemřel 1813), chasidský rabín a maggid v Lucku
- Kateryna Gornostai (narozena 1989) ukrajinská filmová režisérka, scenáristka a filmová stříhačka.
- Bolesław Kontrym (1898-1953), polský armádní důstojník, účastník Varšavského povstání
- Mikołaj Kruszewski (1851-1887), polský lingvista, spoluuvnálezc konceptu fonémů
- Dinora Pines (1918-2002), britský lékař a psychoanalytik, zejména ženská psychologie
- Volodymyr Runchak (narozen 1960) ukrajinský akordeonista, dirigent a skladatel
- Shmuel Shilo (1929–2011), izraelský herec, režisér a producent
- Florian Siwicki (1925-2013), polský vojenský důstojník, diplomat a komunistický politik.
- Zalman Sorotzkin (1881-1966), ortodoxní rabín, který sloužil jako rabín Luck a autor
- Mordecai Sultansky (asi 1772-1862), karaitský židovský vládce a učenec
- Tartak (založena 1994), hudební skupina; všichni členové se narodili v Lucku
- Shimshon Unichman (1907-1961), izraelský politik a člen Knessetu
- Svitlana Winnikow (1919 -1981), inženýrka, první žena profesorka strojního inženýrství-inženýrské mechaniky na Michiganské technologické univerzitě
- Oksana Zabuzhko (narozena 1960), současná ukrajinská básnířka, spisovatelka a eseistka
- Svetlana Zakharova (narozena 1979), ukrajinská primabalerína s Bolshoi Ballet
- Joseph Zinker (narozený 1934), Gestalt psychologist terapeut, malíř a sochař.

Alojzy Feliński, 1862

Svetlana Zakharová, 2015

Anatoliy
Tymoshchuk ,
2017

Sport

- Peter Bondra (narozený 1968), slovenský hokejista narozený na Ukrajině
- Oleksandr Chyzhevskyi (narozen 1971) fotbalový trenér a bývalý hráč s 513 klubovými reprezentacemi.
- Iurii Kostiuk (narozen 1977) ukrajinský biatlonista a zlatý medailista v běhu na lyžích na Zimních paralympijských hrách 2006
- Volodymyr Mozolyuk (narozen 1964) ukrajinský bývalý fotbalista s více než 540 klubovými čepicemi.
- Anzhelika Savrayuk (narozena 1989), italská rytmická gymnastka, týmová medailistka na Letních olympijských hrách 2012
- Vyacheslav Shevchuk (narozen 1979), bývalý fotbalista s 34 klubovými reprezentacemi a 56 s Ukrajinou
- Anatolij Tymoshchuk (narozený 1979), fotbalista s 533 klubovými reprezentacemi a 144 za Ukrajinu

V populární kultuře

NKVD a nacistické masakry jsou zmíněny v Prix Goncourtově oceněném románu The Kindly Ones od Jonathana Littella .

Luck je místo, které převzali postapokalyptičtí otrokáři ve sci-fi/dobrodružném románu Krizový přívěsek od Charlieho Pattersona.

Twin towns – sesterská města

Viz také: Seznam partnerských měst a sesterských měst na Ukrajině

Luck je spojený s: [19]

Galerie

- Volyňská oblastní správa v Lucku
- Katedralna avenue
- Moderní architektura
- Dominikánský klášter
- Budova ortodoxního společenství
- ulice Daniela z Haliče

- Ulice Lesya Ukrainka

Reference

1. ^ Přejít nahoru na:^{a b} Počet dostupných obyvateľ Ukrajiny k 1. lednu 2022 [Number of Present Population of Ukraine, as of January 1, 2022] (PDF) (in Ukrainian and English). Kyiv: State Statistics Service of Ukraine.
2. ^ Jump up to: ^{a b} Antoni Tomczyk (2013). "Luck - Miasto bliskie sercom naszym". Kresowe Stanice. Stowarzyszenie Rodzin Osadników Wojskowych i Cywilnych Kresów Wschodnich. Retrieved 2013-06-18.
3. ^ Aleksander Gella (1988), *Development of Class Structure in Eastern Europe: Poland and Her Southern Neighbors*, SUNY Press, ISBN 978-0-88706-833-1,
4. ^ Tadeusz Piotrowski (1998), Poland's Holocaust (Google Books). Jefferson: McFarland, pp. 17-18, 420. ISBN 0-7864-0371-3.
5. ^ Feliks Trusiewicz, Zbrodnie – Ludobójstwo dokonane na ludności polskiej w powiecie Łuck, woj. wołyńskie, w latach 1939–1944. (War crimes committed against Polish nationals in the Łuck county, 1939–44). Retrieved July 22, 2015.
6. ^ Berkhoff, Karel Cornelis (2004). Harvest of Despair. p. 14. ISBN 0674020782. Retrieved July 22, 2015.
7. ^ Piotrowski 1998, p. 17; The Murder of the Jews of Lutsk at Yad Vashem website
8. ^ Andrzej Mielcarek, Wieś i kolonia Hnidawa, inaczej Gnidawa, powiat Łuck; Gromada Połonka. Interactive 1936 map included. *Strony o Wołyniu* Wolyn.ovh.org in Polish. Retrieved July 24, 2015.
9. ^ Yad Vashem, Mass-murder of Luck Jews at Gurka Polonka in August 1942 on YouTube
Note: village Połonka (Polish: *Górka Połonka* or its *Połonka Little Hill* subdivision) is misspelled in the documentary, with testimony of eyewitness Shmuel Shilo. Retrieved July 24, 2015.

10. ^ YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe, [Lutsk](#). Ghetto history. Retrieved 22 July 2015.
11. ^ "The Holocaust by bullets" by National Geographic Channel on YouTube Retrieved 20 July 2015.
12. ^ Sangal, Aditi; Caldwell, Travis; Regan, Helen; Woodyatt, Amy; Chowdhury, Maureen; Kurts, Jason; Snowdon, Kathryn (2022-03-28). "[It's 2 p.m. in Kyiv. Here's what you need to know](#)". CNN. No. March 28, 2022 Russia-Ukraine Notices. p. 1. Archived from the original on 2022-04-15. Retrieved 2022-04-15.
13. ^ "[World Meteorological Organization Climate Normals for 1981–2010](#)". World Meteorological Organization. Archived from the original on 17 July 2021. Retrieved 17 July 2021.
14. ^ "[Побратими Луцька](#)". lutskrada.gov.ua (in Ukrainian). Lutsk. Retrieved 2020-03-31.

External links

- "[Lutzk](#)". Encyclopedia Americana. 1920.
- [Official tourist website](#)
- [Lutsk - historical description](#) (in Ukrainian)
- [Orthodox Lutsk](#) (in Ukrainian)
- [Historic images of Lutsk](#)
- [Lutsk, Ukraine](#)
- "[Photos of Lutsk](#)". photoua.net.
- [Lutsk, Ukraine at JewishGen](#)

 [Administrative divisions of Volyn Oblast](#)

 [Administrative divisions of Ukraine](#)

[Cities in Ukraine](#)

[Authority control](#)